

NAUJIENLAIŠKIS

TARPTAUTINĖS SANKCIJOS

TURINYS:

EUROPOS SĄJUNGA - 2

LIETUVA - 5

JUNGTINĖ KARALYSTĖ - 6

JUNGTINĖS AMERIKOS VALSTIJOS - 7

KITOS NAUJIENOS - 9

2023 m. spalio 2 d. Europos Sąjunga atnaujino dažniausiai užduodamų klausimų (DUK) skiltį:

- **dėl dvejopo naudojimo ir pažangiųjų technologijų prekių eksporto ribojimų:**

Atnaujintame DUK nurodoma, kad Tarybos Reglamento (ES) Nr.833/2014 2 straipsnio 4 dalyje numatytos **aštuonios** leidžiančios nukrypti nuostatos, kai turi būti prašoma kompetentingos institucijos leidimo. Pažymėtina, kad kol leidimas nėra suteiktas, eksportuoti prekę yra draudžiama. Atitinkamai, Tarybos Reglamento (ES) Nr.833/2014 2a straipsnio 4 dalyje numatytos **devynios** leidžiančios nukrypti nuostatos, kai turi būti prašoma kompetentingos institucijos leidimo. Pažymėtina, kad Tarybos Reglamento (ES) Nr.833/2014 12b straipsnyje numatyta **laikina leidžianti nukrypti nuostata**, būtina reikalinga **siekiant nutraukti veiklą Rusijoje**, jei tenkinamos tam tikros sąlygos. Prašymus išduoti leidimus pagal šią leidžiančią nukrypti nuostatą galima teikti **iki 2023 m. gruodžio 31 d.**

Atkreiptinas dėmesys, kad Tarybos Reglamento (ES) Nr.833/2014 2 straipsnio 3 dalyje ir 2a straipsnio 3 dalyje nustatytos **išimtys** leidžia eksportuoti dvejopo naudojimo ir pažangiąsias technologijas skirtas humanitariniams tikslams, ekstremalioms situacijoms sveikatos apsaugos srityje ir medicinos tikslams, jei toks eksportas skirtas **nekariniam naudojimui ir nekariniam galutiniam naudotojui**.

Atnaujintame DUK pabrėžiama, kad Tarybos Reglamentas (ES) Nr.833/2014 taikomas „nepažeidžiant“ (t.y. lygiagrečiai) ES dvejopo naudojimo prekių reglamento (ES) 2021/821. Eksportuotojai turi užtikrinti, kad jie laikytųsi **abiejų reglamentų**. Todėl dvejopo naudojimo prekių eksportui gali prireikti leidimo pagal ES dvejopo naudojimo prekių reglamentą ir, jei taikoma leidžianti nukrypti nuostata pagal Tarybos Reglamentą (ES) Nr.833/2014, taip pat pagal šį reglamentą. Kilus abejonių, eksportuotojai turėtų kreiptis į valstybės narės, kurioje eksportuotojas gyvena arba yra įsisteigęs, kompetentingą instituciją.

- **dėl trečiosiose šalyse perdirbtų geležies ir plieno gaminių, į kuriuos įeina geležies ir plieno žaliavos iš Rusijos**

Vadovaujantis Tarybos Reglamento (ES) Nr.833/2014 3g straipsnio 1 dalies d punktu draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai nuo 2023 m. rugsėjo 30 d. **importuoti į Sąjungą arba pirkti XVII priede išvardytus geležies ir plieno produktus, jei jie perdirbti trečiojoje valstybėje inkorporuojant į juos XVII priede išvardytus Rusijos kilmės geležies ir plieno produktus.**

Pažymėtina, kad draudimas taikomas geležies ir plieno gaminių, kurių sudėtyje yra Rusijos kilmės žaliavų ir kurie į Sąjungą įvežami nuo **2023 m. rugsėjo 30 d.**, importui, jeigu jie buvo pagaminti po **2023 m. birželio 23 d.** Tai yra data, nuo kurios vadovaujantis ES teise **importuotojui kyla pareiga** įrodyti geležies ir plieno žaliavų, panaudotų gaminiui apdoroti trečiojoje šalyje, kilmės šalį.

Privaloma užtikrinti, kad **kiekvieno importo atveju** būtų laikomasi nustatytų ribojamųjų priemonių, net jei prekės buvo tik **laikinais išvežtos** iš ES arba **importuotos keliomis partijomis**. Pvz.: jei prekės pirmą kartą į ES buvo importuotos iki 2023 m. rugsėjo 30 d., išsiųstos trečiojoje šalyje esančiam subrangovui remontuoti pagal laikinojo išvežimo perdirbti procedūrą ir po 2023 m. rugsėjo 30 d., kai remontas bus baigtas, bus vėl importuojamos į ES, tokių prekių importui bus taikomas draudimas.

Reikėtų atkreipti dėmesį į tai, kad siekiant užtikrinti draudimo įgyvendinimą, tame pačiame straipsnyje nustatoma **importuotojo prievolė pateikti įrodymus** apie geležies ir plieno žaliavų, naudojamų trečiojoje šalyje į ES importuojamiems geležies ir plieno gaminiams perdirbti, **kilmės šalį**. Atnaujintame DUK pateikiamas sąrašas dokumentų, kurie gali būti laikomi pakankamais įrodymais, patvirtinančiais geležies ar plieno, naudojamo kaip žaliava, kilmės šalį. Kilus pagrįstų abejonių, muitinė gali pareikalauti pateikti **papildomus įrodymus**, pavyzdžiui, papildomus atskirus sertifikatus, patvirtinančius skirtingus produkto transformacijos etapus.

- **konsoliduota DUK versija** (atnaujinta 2023.10.02).

Įsigaliojo transliavimo draudimai su Rusija susijusiems subjektams

2023 m. spalio 1 d. įsigaliojo **draudimas** ūkio subjektams **transliuoti** arba sudaryti galimybes transliuoti, sudaryti palankesnes sąlygas transliuoti **RT Balkan, Oriental Review, Tsargrad, New Eastern Outlook, ir Katehon** išdėstytą sąrašą, teikiamą **turinį** arba kitaip prisidėti prie tokios transliacijos, be kita ko, jį perduodant ar platinant bet kokiomis priemonėmis, pavyzdžiui, kabeliniu, palydoviniu ryšiu, IP-TV, interneto paslaugų teikėjams, dalijimosi vaizdo medžiaga internetu platformomis ar taikomosiomis programomis, nesvarbu, ar jos yra naujos, ar iš anksto įdiegtos.

Pažymėtina, kad **2023 m. birželio 23 d.** buvo iš dalies pakeistas Reglamentas (ES) Nr. 833/2014 ir nustatytos **papildomos ribojamosios priemonės**, siekiant sustabdyti aukščiau nurodytų žiniasklaidos priemonių transliavimo veiklą Sąjungoje arba transliavimo veiklą, nukreiptą prieš Sąjungą. Pagal Reglamento (ES) 2023/1214 1 straipsnio 33 punktą tokių priemonių taikymas vienai ar kelioms iš tų žiniasklaidos priemonių priklauso nuo to, ar Taryba priims įgyvendinimo aktus. Atitinkamai, **2023 m. rugsėjo 28 d.** Taryba priėmė Tarybos įgyvendinimo Reglamentą (ES) 2023/2081, kuriuo nustatė, kad Tarybos Reglamento (ES) Nr. 833/2014 2f straipsnyje nurodytos ribojamosios priemonės nuo **2023 m. spalio 1 d. turėtų būti taikomos visiems Reglamento (ES) 2023/1214 IV priede nurodytiems subjektams.**

Šalys kandidatės ir ELPA šalys prisijungė prie ES ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims ir subjektams atsižvelgiant į padėtį Irane

2023 m. rugsėjo 15 d. Taryba nustatė **dešimtąjį ribojamųjų priemonių rinkinį Iranui**. Šios ribojamosios priemonės buvo nustatytos atsižvelgiant į vyriausiojo įgaliotinio deklaratiją Europos Sąjungos vardu, kuri skirta Mahsos Amini nužudymo metinėms paminėti.

Atitinkamai Taryba priėmė Tarybos įgyvendinimo sprendimą (BUSP) 2023/1780, kuriuo įgyvendinamas Tarybos sprendimas 2011/235/BUSP. Tarybos įgyvendinimo sprendimu į Sprendimo 2011/235/BUSP priede pateiktą asmenų ir subjektų, kuriems taikomos ribojamosios priemonės, sąrašą įtraukti **keturi asmenys ir šeši subjektai**.

2023 m. rugsėjo 28 d. ES šalys-kandidatės (Šiaurės Makedonija, Juodkalnija, Albanija, Ukraina bei Bosnija ir Hercegovina) bei Europos Laisvosios Prekybos Asociacijos narės (angl. EFTA) (Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija) prisijungė prie ES ribojamųjų priemonių, taikytinų tam tikriems asmenims ir subjektams atsižvelgiant į padėtį Irane.

Daugiau informacijos (anglų k.): Statement by the High Representative on behalf of the EU on the alignment of certain countries concerning restrictive measures directed against certain persons and entities in view of the situation in Iran

Šalys kandidatės ir ELPA šalys prisijungė prie ES sankcijų nustatytų pagal ES visuotinį sankcijų už žmogaus teisių pažeidimus režimą

2023 m. rugsėjo 8 d. Taryba nustatė ribojamąsias priemones **šešioms asmenims**, atsakingiems už šiurkščius žmogaus teisių pažeidimus Rusijos Federacijoje ir Rusijos laikinai okupuotose Ukrainos teritorijose. Atitinkamai Taryba priėmė Sprendimą (BUSP) 2023/1716, kuriuo iš dalies keičiamas Tarybos sprendimas (BUSP) 2020/1999.

2023 m. rugsėjo 25 d. šalys kandidatės: Šiaurės Makedonija, Juodkalnija, Albanija, Ukraina, Moldovos Respublika ir Bosnija ir Hercegovina, taip pat Europos ekonominės erdvės narėmis esančios Europos Laisvosios Prekybos Asociacijos narės (ELPA) šalys: Islandija, Lichtenšteinas ir Norvegija prisijungė prie aukščiau nurodyto Tarybos sprendimo.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Vyriausiojo įgaliotinio pareiškimas ES vardu dėl tam tikrų trečiųjų valstybių prisijungimo prie 2023 m. rugsėjo 8 d. Tarybos sprendimo \(BUSP\) 2023/1716](#)

Dar trims metams pratęstas ES ribojamųjų kovos su cheminio ginklo platinimu ir naudojimu priemonių režimo galiojimas

2023 m. spalio 9 d. Taryba pratęsė ribojamųjų kovos su cheminio ginklo platinimu ir naudojimu priemonių režimą trejiems metams t.y. iki **2026 m. spalio 16 d.**, ir dar vieneriems metams, t.y. iki **2024 m. spalio 16 d.**, pratęsė ribojamųjų priemonių asmenims ir subjektams taikymą.

Šiuo metu nustatytos ribojamosios priemonės taikomos iš viso **25 asmenims ir 3 subjektams**. Į sąrašą įtrauktų asmenų ir subjektų **turtas iššaldomas**, o ES piliečiams ir bendrovėms **draudžiama sudaryti** jiems **galimybę naudotis lėšomis**. Fiziniais asmenims taip pat taikomas **draudimas keliauti**, todėl jie negali atvykti į ES teritoriją arba vykti per ją tranzitu.

ES sankcijų režimu siekiama prisidėti prie ES pastangų kovoti su cheminio ginklo platinimu bei naudojimu, taip pat remti Konvenciją dėl cheminio ginklo kūrimo, gamybos, kaupimo ir panaudojimo uždraudimo bei jo sunaikinimo (CWC).

Daugiau informacijos (anglų k.): [Chemical Weapons: EU restrictive measures prolonged for an additional year](#)

Pratęstas ES sankcijų režimo, atsižvelgiant į padėtį Nikaragvoje, galiojimas

2023 m. spalio 9 d. Taryba pratęsė aktų, pagal kuriuos nustatomos tikslinės ribojamosios priemonės atsižvelgiant į padėtį Nikaragvoje, galiojimą dar vieniems metams, iki **2024 m. spalio 15 d.**

Šiuo metu ribojamosios priemonės taikomos iš viso **21 asmeniui ir trims subjektams**. **Iššaldomas** į sąrašą įtrauktų asmenų **turtas**, o ES piliečiams ir bendrovėms **draudžiama sudaryti** tiems asmenims **galimybę naudotis lėšomis**. Fiziniais asmenims taip pat taikomas **draudimas keliauti**, todėl jie negali atvykti į ES teritoriją arba vykti per ją tranzitu.

ES dar kartą patvirtina savo nuolatinį įsipareigojimą remti Nikaragvos gyventojus ir ginti demokratiją, teisinę valstybę bei žmogaus teises. Dabartinė politinė krizė Nikaragvoje turėtų būti sprendžiama vedant tikrą vyriausybės ir opozicijos dialogą.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Nicaragua: Council extends restrictive measures](#)

Muitinė įgyvendina sankcijų reikalavimus dėl Rusijoje registruotų automobilių

Lietuvos muitinė nuo **2023 m. rugsėjo 11 dienos** į Lietuvos teritoriją per pasienio muitinės kontrolės postus **neleidžia automobilių su rusiškais registracijos numeriais**. Lietuva įgyvendina reglamento Nr. 833/2014 3i straipsnyje nurodytus importo ribojimus, Europos Komisijai pateikus išaiškinimą, kad ribojimai apima ir Rusijoje registruotus automobilius, vykstančius su Rusijoje išduotais registracijos numeriais, net jei transporto priemonės norima įsivežti laikinam naudojimui. **Draudimas galioja automobiliams, nepriklausomai nuo jų savininko ar vairuotojo turimos pilietybės.**

Išimtis taikoma Rusijos Federacijos piliečiams, vykstantiems Rusijoje registruotomis transporto priemonėmis **tranzitu į Kaliningrado sritį arba iš jos su supaprastinto tranzito dokumentu (STD)**. Toks tranzitas per Lietuvos teritoriją negali trukti ilgiau kaip 24 valandas. Vykstant tranzitu transporto priemonėje turi vykti jos savininkas. Nesant automobilyje savininko – transporto priemonė nebus įleidžiama į Lietuvos teritoriją.

Muitinė informuoja, kad automobiliai su rusiškais registracijos numeriais, įvažiuavę į Lietuvą iki 2023 m. rugsėjo 11 dienos, **turi išvykti iš Lietuvos** ir visos Europos Sąjungos teritorijos **per 6 mėnesius nuo atvykimo dienos**.

Automobilių įvežimas siejamas su bandymais apeiti tarptautines sankcijas Rusijai. Šiai transporto priemonių kategorijai priklauso lengvieji automobiliai, kemperiai, mikroautobusai, turintys iki 10 keleivių vietų. Lietuvos muitinė įspėja asmenis neįsivežti ir neimportuoti Rusijoje registruotų arba rusiškos kilmės automobilių.

Asmenims pažeidusiems teisės aktų nuostatas taikoma atsakomybė, numatyta Administracinių nusižengimų kodekso 515 straipsnyje, kuris numato baudą ir (ar) automobilio konfiskavimą.

Daugiau informacijos (lietuvių k.): [Aktualija \(lrmuitine.lt\)](http://Aktualija.lrmuitine.lt)

„Nets Denmark“ teisėtai įšaldė sanatorijos „Belorus“ lėšas

2023 m. rugsėjo 27 d. Lietuvos Aukščiausiasis Teismas (LAT) galutinai nutarė, kad Danijos bankas 2021 metų lapkritį teisėtai atsisakė pervesti „Belorus“ klientų kortelėmis sumokėtus 12,4 tūkst. eurų, o 2022 metų kovą teisėtai nutraukė 2021 metų rugsėjį su bendrove pasirašytą atsiskaitymų mokėjimo kortelę sutartį.

LAT nutartyje nurodoma, kad ieškovė („Belorus“) nei atsakovei („Nets Denmark“), nei teismui nepateikė pakankamų duomenų, kuriais būtų išsklaidytos abejonės dėl jos sąsajų su A. Lukašenkos režimu, dėl kurių yra taikomos Europos Sąjungos sankcijos. Dėl to, **esant sąsajų tarp ieškovės ir į sąrašą įtrauktų asmenų**, o ieškovei nepaneigus dėl to kilusių abejonių, kad ji vis dar gali būti kontroliuojama šių asmenų, Apeliacinės instancijos teismas pagrįstai padarė išvadą, jog **atsakovės galimybės vykdyti šalių sutartį objektyviai yra apribotos Europos Sąjungos taikytomis sankcijomis**.

Daugiau informacijos (lietuvių k.):

- [Aukščiausiasis Teismas: e. bankas „Nets Denmark“ teisėtai įšaldė sanatorijos „Belorus“ lėšas](http://Aukščiausiasis%20Teismas%3A%20e.%20bankas%20„Nets%20Denmark“%20teisėtai%20įšaldė%20sanatorijos%20„Belorus“%20lėšas)
- liteko.teismai.lt/viesasprendimupaieska/tekstas.aspx?id=6ba76b02-c684-4b79-bb4b-fe83d7016e92

JUNGTINĖ KARALYSTĖ

Paskelbtos naujos sankcijos, reaguojant į Rusijos suklastotus rinkimus Ukrainoje

2023 m. rugsėjo 29 d. Jungtinė Karalystė (JK) nustatė sankcijas Rusijos pareigūnams, dalyvavusiems neseniai vykusiuose fiktyviuose rinkimuose Ukrainos Chersono, Zaporožės, Donecko ir Luhansko srityse bei neteisėtai aneksuotame Kryme. Taip pat sankcijos nustatytos pareigūnams, dalyvavusiems praėjusiais metais surengtuose fiktyviuose referendumuose, kuriais siekta įteisinti bandymą aneksuoti Ukrainos teritoriją.

Atitinkamai sankcijos nustatytos **11 subjektų**, įskaitant Rusijos centrinę rinkimų komisiją (CRK) - vyriausybines agentūras, kuri organizavo fiktyvius rinkimus ir praėjusių metų referendumus neteisėtai laikinai kontroliuojamose Ukrainos dalyse.

Daugiau informacijos (anglų k.): [UK announces new sanctions in response to Russian sham elections in Ukraine](#)

Paskelbta bendroji licencija dėl bankų korespondentų vykdomų mokėjimų

2023 m. rugsėjo 29 d. Jungtinės Karalystės Finansinių sankcijų įgyvendinimo tarnyba (OFSI) paskelbė bendrąją licenciją **INT/2023/3566356**, susijusią su bankų korespondentų mokėjimais.

Remiantis aukščiau nurodyta bendrąją licencija, kredito ar finansų įstaiga **gali gražinti kitai kredito ar finansų įstaigai mokėjimą**, kurį tam tikrame mokėjimų grandinės etape **apdorojo sankcionuota kredito ar finansų įstaiga**, veikianti kaip pirminė, korespondentinė ar tarpininkaujanti įstaiga, jei:

- nei gavėjo kredito/finansų įstaigai, nei mokėjimą siuntusiai kredito/ finansų įstaigai nėra taikomos sankcijos; ir
- nei pirminiam sąskaitos savininkui nei pirminiam numatytam gavėjui nėra taikomos sankcijos.

Įsigaliojo draudimas importuoti rusiškos kilmės geležį ir plieno produktus

2023 m. rugsėjo 30 d. Įsigaliojo **draudimas importuoti rusiškos kilmės geležies ir plieno produktus, perdirbtus trečiojoje šalyje**. Išimčių ar pereinamojo laikotarpio šių priemonių įgyvendinimui nenustatyta.

Pažymėtina, kad dar šių metų balandžio mėnesį Jungtinė Karalystė nustatė ribojamąsias priemones tam tikriems rusiškos kilmės plieno ir geležies produktams. Atitinkamai draudžiama į Jungtinę Karalystę importuoti geležies ir plieno gaminius, jei jie atitinka visus toliau nurodytus kriterijus:

- yra įtraukti į Rusijos sankcijų reglamentų 3B priedą;
- gaminiai/produktai buvo pakeisti, transformuoti ar apdoroti bet koku būdu trečiojoje šalyje;
- į jų sudėtį įeina vienas ar daugiau Rusijos kilmės 3B sąraše esančių geležies ar plieno gaminių/produktų.

Pažymėtina, kad JK verslo ir prekybos departamentas paskelbė **gaires**, kuriose pateikiama pavyzdžių, kaip nustatyti ribojimai turi būti taikomi praktiškai, ir nurodomi atitinkamų geležies ir plieno produktų, kuriems taikomos naujosios priemonės, tarifų kodai.

Nustatytos sankcijos asmenims ir subjektams prekiaujantiems dronų dalimis

2023 m. rugsėjo 27 d. Jungtinių Amerikos Valstijų Iždo užsienio aktyvų kontrolės biuras (OFAC) nustatė sankcijas **penkiems subjektams ir dviem asmenims**, įsikūrusiems Irane, Kinijos Liaudies Respublikoje, Hong Konge, Turkijoje bei Jungtiniuose Arabų Emiratuose, kurie dalyvavo įsigyjant jautrias komponentus, skirtus Irano vienkartinę atakos bepiločių orlaivių (UAV) programai.

Šis tinklas palengvino siuntų gabenimą ir finansines operacijas, kuriomis remiamas Islamo revoliucijos gvardijos korpuso aerokosminių pajėgų „Self Sufficiency Jihad Organization“ (IRGC ASF SSJO) servo variklių - itin svarbios sudedamosios dalies, naudojamos Irano „Shahed“ serijos bepiločiuose orlaiviuose - įsigijimas.

Dar nuo Rusijos karinės agresijos prieš Ukrainą pradžios Iranas teikė Rusijai „Shahed-136“ bepiločius orlaivius. **Vienas** iš šio tinklo pagalba įsigytų **tokio tipo servo variklių neseniai buvo rastas Ukrainoje** numuštame, Rusijos valdomame „Shahed-136“.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Sanctions Transnational Procurement Network Supporting Iran's One-Way Attack UAV Program | U.S. Department of the Treasury](#)

BIS į subjektų sąrašą įtraukė 28 naujus subjektus

2023 m. rugsėjo 25 d. Jungtinių Amerikos Valstijų Pramonės ir saugumo biuras (BIS) paskelbė taisyklę, pagal kurią į subjektų sąrašą įtraukė **28 subjektus**, iš kurių 11 subjektų įsikūrę **Kinijos Liaudies Respublikoje**, 5 - **Rusijoje**, 5 - **Pakistane**, taip pat **Suomijoje, Omane, Vokietijoje ir Jungtiniuose Arabų Emyratuose**. Į sąrašą subjektai įtraukti dėl to, kad dalyvavo, dalyvauja arba kelia didelę riziką, kad dalyvaus ar įsitrauks į veiklą, prieštaraujančią JAV nacionaliniam saugumui.

Devyni į sąrašą subjektai **iš Kinijos, Suomijos, Vokietijos ir Rusijos** kaltinami bandę pažeisti JAV eksporto kontrolės priemones, įskaitant dalyvavimą scheme, pagal kurią į BIS subjektų sąrašą įtrauktam Specialiųjų technologijų centrui buvo tiekiami komponentai bepiločių orlaivių (UAV) gamybai Rusijos Generalinio štabo Vyriausiajai žvalgybos valdybai (GRU).

Pažymėtina, kad BIS subjektų sąrašė esantiems subjektams taikomi specialūs licencijų reikalavimai konkrečių prekių eksportui, reeksportui ir (arba) perdavimui.

Daugiau informacijos (anglų k.): [file \(doc.gov\)](#)

Nustatytos sankcijos Meksikos kartelio nariams

2023 m. rugsėjo 26 d. JAV nustatė sankcijas **dešimčiai asmenų**, susijusių su nelegalia narkotikų gamyba, įskaitant devynis **Sinaloa kartelio Meksikoje narius** ir vienos didžiausių Kolumbijos nusikalstamų grupuočių „Clan del Golfo“ vadovą.

Daugiau informacijos (anglų k.): [United States Sanctions Sinaloa Cartel Fentanyl Traffickers and Colombian Clan del Golfo Leader - United States Department of State](#)

Nustatytos sankcijos Kinijos narkotikų tinklui

2023 m. spalio 3 d. OFAC nustatė sankcijas **28 asmenims ir subjektams**, susijusiems su neteisėtų narkotikų platinimu tarptautiniu mastu, įskaitant Kinijoje įsikūrusį tinklą, atsakingą už fentanilio, metamfetamino ir MDMA prekursorių gamybą ir platinimą.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Treasury Targets Large Chinese Network of Illicit Drug Producers | U.S. Department of the Treasury](#)

BIS atnaujino Rusijos oro linijų bendrovėms taikomus apribojimus

2023 m. rugsėjo 23 d. BIS atnaujino laikinuosius draudimus (angl. Temporary Denial Order, TDO) **trims** Rusijos oro transporto bendrovėms: [UTair Aviation JSC](#), [Azur Air](#) ir [PJSC Aeroflot](#).

2023 m. spalio 6 d. BIS atnaujino laikinuosius draudimus (angl. Temporary Denial Order, TDO) dar **dviem** Rusijos oro transporto bendrovėms: [Aviastar-TU](#) ir [URAL Airlines JSC](#).

Pažymėtina, kad laikino atsisakymo išduoti leidimą pagrindu atsisakoma suteikti subjektui eksporto iš JAV privilegijas, kad būtų išvengta sankcijų pažeidimo.

Paskelbtos gairės dėl aukšto prioriteto prekių eksporto per trečiąsias šalis į Rusiją

2023 m. rugsėjo 26 d. „Eksporto vykdymo užtikrinimo penketas“ (angl. Export Enforcement Five“) arba „E5“ (toliau - E5), kurį sudaro JAV, JK, Australija, Naujoji Zelandija ir Kanada, paskelbė bendras **gaires** pramonei ir akademinėi bendruomenei, kuriose nurodė aukšto prioriteto prekes, turinčias esminę reikšmę Rusijos ginklų sistemoms bei paragino imtis konkrečių veiksmų, kad būtų užkirstas kelias šių prekių nukreipimui į Rusiją per trečiąsias šalis.

Tai padaryta praėjus vos keliems mėnesiams po to, kai E5 šalys ėmėsi koordinuotų pastangų eksporto kontrolės vykdymo srityje, ypač daug dėmesio skirdamos su Rusija ir Baltarusija susijusioms eksporto kontrolėms priemonėms.

Gairėse pateikiamas **45** suderintos sistemos (HS) **prekių kodų sąrašas**, kuriame nurodyti produktai, reikalingi Rusijos ginklų sistemoms, iš kurių **devyni prekių kodai yra aukščiausio prioriteto**. Sąraše nurodyti prekių kodai apima tuos elektroninius komponentus ir grandynus, kurie buvo rasti karo lauke Ukrainoje. Sąraše prekės suskirstytos į 4 pagrindines pakopas:

- Integriniai grandynai (mikroelektronika);
- Elektronikos prekės susijusios su belaidžiu ryšiu, palydoviniu radiju navigacija;
- Elektroninės ir neelektroninės prekės;
- Elektrinių komponentų gamybos ir kokybės tikrinimo įranga bei grandynai.

2023 m. rugsėjo 28 d. BIS taip pat paskelbė geriausios praktikos **gaires**, kuriose rekomenduojama aukščiau nurodytų aukščiausio prioriteto prekių eksportuotojams ir reeksportuotojams siekti, kad jų **klientai raštu užtikrintų atitiktį reikalavimams** ir taip padėtų užkirsti kelią prekių nukreipimo rizikai. Rekomendaciniame dokumente pateikiama pavyzdinė sertifikavimo forma, kurią eksportuotojai gali naudoti siekdami užtikrinti, kad šalys, dalyvaujančios sandoriuose, susijusiose su aukšto prioriteto prekėmis, laikosi JAV eksporto kontrolės įstatymų.

OFAC už Irano sankcijų pažeidimus skyrė baudas įmonei „3M“ ir „Emigrant Bank“

2023 m. rugsėjo 21 d. OFAC skyrė **9 mln. 618 tūkst. 477 JAV dolerių** baudą įmonei **3M („3M“)** dėl **54 akivaizdžių** OFAC sankcijų Iranui **pažeidimų**, kurie buvo įvykdyti jos dukterinei įmonei „East AG“ pardavinėjant šviesą atspindinčius valstybinio numerio ženklų lakštus Iranui subjektui, kontroliuojamam Irano teisėsaugos pajėgų. „East AG“ nuo 2016 m. rugsėjo iki 2018 m. rugsėjo įvykdė **43** šio gaminio **užsakymus** perpardavėjui, žinodama, kad jis skirtas klientui Irane. Be to, vienas JAV dirbantis kitos „3M“ patronuojamosios įmonės darbuotojas iš esmės dalyvavo šiuose pardavimuose. OFAC nustatė, kad šie akivaizdūs pažeidimai buvo šiurkštūs, tačiau buvo savanoriškai atskleisti.

OFAC taip pat skyrė baudą dėl sankcijų Iranui pažeidimo **Emigrant Bank („Emigrant“)**. Maždaug **26 metus** „Emigrant“ **dviejų asmenų**, kurių įprastinė gyvenamoji vieta ir buveinė yra **Irane**, **vardu tvarkė indėlio sertifikato sąskaitą**, kurioje nuo 2017 m. birželio mėn. iki 2021 m. kovo mėn. buvo atlikta **30 operacijų**, kurių bendra suma sudarė 91 051,13 USD. OFAC nustatė, kad šiuo laikotarpiu „Emigrant“ faktiškai žinojo sąskaitų turėtojų adresą Irane ir akivaizdžią jų buvimo vietą.

Daugiau informacijos (anglų k.):

- [Settlement Agreements between the U.S. Department of the Treasury's Office of Foreign Assets Control and 3M Company, and with Emigrant Bank | Office of Foreign Assets Control](#)

KITOS NAUJIENOS

Šveicarija paskelbė gaires dėl geležies ir plieno prekių iš Rusijos importo

2023 m. rugpjūčio 16 d. Šveicarija patvirtino naujas ribojamąsias priemones Rusijai po to, kai ES priėmė 11-ąjį sankcijų paketą. Atitinkamai buvo išplėstas **draudimo taikymas trečiųjų šalių geležies ir plieno, kurių žaliava yra Rusijos kilmės, importui**.

2023 m. spalio 2 d. Federalinis ekonomikos, švietimo ir mokslinių tyrimų departamentas (EAER) paskelbė gaires, kuriose apibrėžiami dokumentai, kurie bus laikomi pakankamu plieno ir geležies gaminių kilmės šalies įrodymu, ir paaiškinama, kokiais atvejais bus būtina pateikti dokumentus. Vadovaujantis gairėmis, tinkamais dokumentais bus laikomi, pvz.: gamyklų bandymų sertifikatai, sąskaitos faktūros, važtaraščiai, kokybės sertifikatai, eksportuojančios šalies muitinės dokumentai ir kt.

Atkreiptinas dėmesys, kad importuojant ar gabenant plieno gaminius iš ES ar Didžiosios Britanijos, taip pat reimportuojant gaminius, kurie jau buvo laisvoje apyvartoje Šveicarijos teritorijoje, **dokumentų, įrodančių gaminių kilmę pateikti nereikės**.

Kanada nustatė naujas sankcijas subjektams, susijusiems su Rusijos branduolinės energetikos sektoriumi

2023 m. rugsėjo 22 d. Kanada paskelbė apie naujas sankcijas, skirtas **63 Rusijos fiziniams ir juridiniams asmenims**, prisidėjusiems prie neteisėto Ukrainos vaikų perdavimo ir globos, dezinformacijos ir propagandos kūrimo ir skleidimo, taip pat Rusijos branduolinio sektoriaus subjektams.

Daugiau informacijos (anglų k.): [Canada reaffirms our unwavering support for Ukraine for as long as it takes | Prime Minister of Canada](#)